

Sustav zaštite zdravlja i zdravstvenog osiguranja (Health protection and health insurance system)

Vladimir Smešny

Rasprava o tako teškom problemu kao što je „Sustav zaštite zdravlja i zdravstvenog osiguranja“ (Sustav) zahtijeva po neku uvodnu napomenu:

- Ako je „struci“ jasno da je Sustav „ozbiljan politički problem“, treba se nadati da je „politici“ jasno da je potreban ozbiljan oslonac na struku.
- Budući da „političko mandatno razdoblje“ predvidivo traje četiri godine, na raspolaganju je vrijeme za realizaciju prosječnog srednjoročja (3-5 godina), a to je dostatno vrijeme i za veće zahvate u Sustavu ili barem za ozbiljan početak dugotrajnijih „promjena“.
- Riječ „reforma“ treba izbjegavati, jer se kao tuđicu može previše mjesiti ili čak zlorabiti.
- Najčešći pokušaji da se postojeće stanje poboljša, u postojećoj praksi su: gromoglasne ali kozmetičke promjene pojedinih detalja ili drugačije rečeno „poslagivanje i preslagivanje prioriteta“. Ako vizija slike nije jasna (po mogućnosti pretočena u dokument) nema šanse da od mnoštva „kamenčića“ nastane „mozaik“.

Sustav nije samostalan jer je u snažnoj interakciji s drugim sustavima – intersektorom (djelatnosti koje utječu na zdravlje te djelatnosti koje utječu na mjere zdravstvene zaštite; sustav odgoja i obrazovanja te sustav socijalne zaštite ili skrbi su odsudni partneri).

Budući da je Sustav najveći ekonomski problem u miru, „politika“ mu treba posvetiti veću pozornost, mnogo veću od pitanja: „Koliko to košta“. U tom kontekstu: „Zdravlje nije „trošak“, nije „luksuz“, nebi smjelo biti „privilegija, nije samo odsutnost bolesti...“. Što zdravlje je drugom prigodom.

Da bi Sustav mogao „prepoznati svoje mjesto“ nužno je odrediti (politički) „nacionalne prioritete“!

Samo primjera radi: „Ako demografska obnova Hrvatske **nije** (apsolutni) prioritet tada razvoj kardiokirurgije (najčešće zdravstvena potreba odraslih, ne mladih i ne starih) može doći ispred razvoja „mreže prijateljskih dječjih bolnica“, ali ako **je** tada ne može!

Konačno ova raspra nema smisla ako ne postoji (neprovjereno) uvjerenje da Hrvatska ima dovoljno „sive tvari“, vlastitog iskustva i drugih izvora da zagriže u „kiselu jabuku“. Ako ništa drugo „politika“ treba skupiti petlje i sebi samoj ali i svima nama „dati projektni zadatak“ – pa četiri godine su 1461 dan.